

ГОУ ВПО Российско-Армянский (Славянский) университет

**ГОУ ВПО РОССИЙСКО-АРМЯНСКИЙ (СЛАВЯНСКИЙ)
УНИВЕРСИТЕТ**

Составлен в соответствии с государственными требованиями к минимуму содержания и уровню подготовки выпускников по направлению «Филология» и Положением «Об УМКД РАУ».

УТВЕРЖДАЮ:

Директор ИГН

Саркисян Г.З.

«05» 09 2014 г.

Институт гуманитарных наук

Кафедра: русского языка и профессиональной коммуникации
Название кафедры

Автор(ы): Բան. գիտ. ընկերը, սրբաբան Ազատ Եղիազարյան
Ученое звание, ученая степень, Ф.И.О

УЧЕБНО-МЕТОДИЧЕСКИЙ КОМПЛЕКС

Дисциплина: Б1.В.ОД.12 История армянской литературы
Код и название дисциплины согласно учебному плану

Для бакалавриата:

Направление: 45.03.01 Филология
Название направления

Зав. кафедрой русского языка и профессиональной коммуникации Акопян К.С.

ЕРЕВАН

Структура и содержание УМКД

1. Аннотация

- 1.1. Выписка из ФГОС ВПО РФ по минимальным требованиям к дисциплине
- 1.2. Взаимосвязь дисциплины с другими дисциплинами учебного плана специальности (направления) Հայ գրականության պատմությունը կապված է հայոց պատմության, հայոց լեզվի, ռուս և համաշխարհային գրականության պատմության հետ:
- 1.3. Требования к исходным уровням знаний, умений и навыков студентов для прохождения дисциплины (что должен знать, уметь и владеть студент для прохождения данной дисциплины) Ուսանողներից պահանջվում է հայ գրականության դպրոցական ծրագրի իմացություն:
- 1.4. Предварительное условие для прохождения (дисциплина(ы), изучение которых является необходимой базой для освоения данной дисциплины) Ուսանողները պետք է ունենան գրական երկի վերլուծության հմտություններ՝ պայմանավորված դպրոցական ծրագրով:

2. Содержание

- 2.1. Цели и задачи дисциплины Ընդլայնել և խորացնել ուսանողների՝ հայ գրականության իմացությունը, բացահայտել հայ գրականության տեղը հայ մշակույթի համակարգում, նրա առնչությունները եվրոպական և արևելյան գրականությունների հետ :
- 2.2. Требования к уровню освоения содержания дисциплины (какие компетенции (знания, умения и навыки) должны быть сформированы у студента ПОСЛЕ прохождения данной дисциплины) Ուսանողները պետք է հասկանան հայ գրականության զարգացման տրամաբանությունը, հայ ժողովրդի պատմության և գրականության կապը, հասկանան դասական երկերի արժեքը և տեղը ժողովրդի հոգևոր կյանքում, հայ գրականությունը կարողանան տեսնել իբրև եվրոպական և արևելյան գրական ավանդույթների միահյուսում:
- 2.3. Трудоемкость дисциплины и виды учебной работы (в академических часах и кредитах) Ժամ
  - 2.3.1. Объем дисциплины и виды учебной работы 36 ժամ

Виды учебной работы	Всего, в акад. часах
1. Общая трудоемкость изучения дисциплины по семестрам, в т. ч.:	
1.1. Аудиторные занятия, в т. ч.:	36
1.1.1. Лекции	30
1.1.2. Практические занятия, в т. ч.	
1.1.2.1. Обсуждение прикладных проектов	
1.1.2.2. Кейсы	
1.1.2.3. Деловые игры, тренинги	

ГОУ ВПО Российско-Армянский (Славянский) университет

2.3.2.	1.1.2.4. Контрольные работы	
2.3.3.	1.1.2.5. Другое (указать)	
	1.1.3. Семинары	6
	1.1.4. Лабораторные работы	
	1.1.5. Другие виды (указать)	
	1.2. Самостоятельная работа, в т. ч.:	
	1.2.1. Подготовка к экзаменам	8
	1.2.2. Другие виды самостоятельной работы, в т.ч. (указать)	
	1.2.2.1. Письменные домашние задания	
	1.2.2.2. Курсовые работы	
	1.2.2.3. Эссе и рефераты	10
	1.2.2.4. Другое (указать)	
	1.3. Консультации	4
	1.4. Другие методы и формы занятий	
	Итоговый контроль (экзамен , зачет, диф. зачет - указать) քննություն	4

2.3.2. Распределение объема дисциплины по темам и видам учебной работы

Разделы и темы дисциплины	Всего (ак. часов)	Лекции (ак. часов)	Практ. занятия (ак. часов)	Семинары (ак. часов)	Лабор. (ак. часов)	Другие виды занятий (ак. часов)
1	2=3+4+5+6+7	3	4	5	6	7
Модуль 1.		30		6		22
Введение Հայ գրականության դերը հայ ժողովրդի հոգևոր կանոնում	2	2				
Раздел 1. Հայոց հին և						
Тема 1. Հայոց հին բանասիրու.	2	2				
Тема 2. Գրերի ստեղծումը, գրավ.	2	2				
Тема 3. Բուզանդ: Խորենացի	4	2		2		
Тема 4. Սասնա ծռեր էպոսը	2	2		2		
Тема 5. Նարեկացի	4	2		2		
Թեմա 6. Միջն. հայ քնարերգ.	2	2				
Тема 7. Մայրա-Նովա	4	2		2		
Модуль 2.						
Раздел 2. Հայ նոր գրավ.						

Тема 7. Հայ նոր գրակ. սկզբն.	2	2				
Тема 8. Խ. Արուլյան, Վերք	2	2				
Թեմա 9. Հայ ռեալիստական արձակը և դրամատուրգիան	2	2				
Թեմա 10. Ռոմանտիկական արարձակը և պոեզիան	4	2		2		
Тема 11. (название темы)						
Тема 11. (название темы)						
ИТОГО						

2.3.3 Содержание разделов и тем дисциплины

Модуль 1

Введение

Раздел 1. (название раздела)

Հայ հին և միջնադարյան գրականություն

Тема 1. (название темы)

Заполнить краткое изложение содержания темы, в конце которого необходимо указать основной учебник (соответствующую главу) и дополнительную литературу, из списка литературы, указанного в теоретическом блоке (см ниже).

Հայոց հին բանահյուսությունը: Հայաստանը Արևմուտքի և Արևելքի միջև, հունական և պարսկական առնչությունները: Քրիստոնեության ընդունումը իբրև մշակութային իրողություն:

Тема 2. (название темы)

Заполнить краткое изложение содержания темы, в конце которого необходимо указать основной учебник (соответствующую главу) и дополнительную литературу, из списка литературы, указанного в теоретическом блоке (см ниже).

Հայ գրի ստեղծումը: Հայ գրավոր մշակույթի սկզբնավորումը: Գրի և գրավոր մշակույթի հոգևոր և քաղաքական նշանակությունը: Հայ ժողովրդի հետագա գոյությունը իբրև զգալիորեն գրով և գրավոր մշակույթով պայմանավորված իրողություն:

5-րդ դարի հայ պատմագրությունը իբրև հոգևոր ուժերի լարման արտահայտություն: Պատմագրության բազմազանությունը և գրական արժեքը: Վեճերը առանձին հեղինակների /Եղիշե, Խորենացի/ ժամանակի մասին: Ազաթանգեղոսի, Փավստոսի, Եղիշեի, Մովսես Խորենացու, Ղազար Փարպեցու գործերի համառոտ բնութագիրը:

Փավստոսի «Հայոց պատմությունը» իբրև 4-րդ դարի աշխարհիկ և հոգևոր կյանքի պատկեր, ժողովրդական գրույցների նշանակությունը այդ մատյանում: Արշակունիների

արքունիքը, Արշակը և Պապը: Մամիկոնյանները՝ Վասակ և Մուշեղ: Հոգևորականների գիծը: Ներսես Մեծը: Հոհան էպիսկոպոսի երգիծական կերպարը: Փավստոսի «տարերային ռեալիզմը»:

Մովսես Խորենացու “Հայոց պատմությունը” իբրև հայոց պատմագրության և հոգևոր պատմության անկյունաքարային գործերից մեկը: Մտածողության առանձնահատկությունները, հին հունական մտքի ազդեցությունը Մովսեսի վրա: Վերաբերմունքը հունական և պարսկական առասպելների նկատմամբ: Քննական վերաբերմունքը աղբյուրների, բանահյուսության պատմագիտական արժեքի հանդեպ: Հայրենասիրությունը և հայ ժողովրդի, նրա իշխանավորների թերությունների և արատների քննադատությունը իբրև Խորենացու սթափ մտքի և հայրենասիրության արտահայտություն: Ողբը և սա բնույթի այլ հատվածներ: Բանահյուսական նյութերի արժեքը, Մովսեսը իբրև հայոց հեթանոսական բանահյուսության գրառող և պահպանող: Հայոց պատմագրության զարգացումը 6-7 և հետագա դարերում:

Թեմա երրորդ: Գրիգոր Նարեկացի: Հայոց հոգևոր բանաստեղծության նախընթաց զարգացումը՝ սկսած 5-րդ դարի հեղինակներից /Մեսրոպ Մաշտոց, Մովսես Խորենացի, Սահակ Պարթև/: Գրիգոր Նարեկացին իբրև նրանց ավանդների ժառանգորդ: Բայց Նարեկացին, խորացնելով ստացածը, սրում է անհատի կատարելության պահանջը: Մի կողմից նա ներբողում է Աստծու կատարելությունը, մյուս կողմից՝ մարդու ողջ մեղավորությունն ու անկատարությունը, և սրանից հետևում է անվերջ կրկնվող խնդրանքը՝ մարդուն ևս կատարյալ դարձնելու: Մա՛ է Նարեկացու մոնումենտալ աղոթք-պոեմի բովանդակությունը: Արվեստը:

Թեմա չորրորդ: Հայկական **Սասնա ծռեր** էպոսը: Հեթանոսական էպիկական հատվածները և Սասնա ծռերը: Սասնա ծռերի ձևավորման սկիզբը և հակաարաբական պայքարը: Սասնա ծռերը իբրև միջնադարյան, քրիստոնեական շրջանի էպոս: Բարոյական արժեքների համակարգը՝ իբրև Սասնա ծռերի ամենաբնորոշ հատկանիշներից մեկը, դրա համեմատությունը և՛ հեթանոսական /հնադարյան/, և՛ միջնադարյան այլ էպոսների հետ: Կառուցվածքը, կերպարները: Պատումը:

Թեմա հինգերորդ: Միջնադարյան քնարերգությունը: Աշխարհիկ մոտիվների կտրուկ ուժեղացումը: **Ֆրիկը:** Ճակատագրի անարդարության և սոցիալական անհավասարության թեման: **Հայրենները:** Մարմնավոր սերը, սիրո վայելքը: Աշխարհի գունեղ պատկերը հայրեններում:

Թեմա վեցերորդ: Սայաթ-Նովա: Սայաթ-Նովան իբրև միջնադարյան քնարերգության զարգացման բարձրակետ և նոր քնարերգության նախասկիզբ: Միրային քնարերգության առանձնահատկությունները: Միրո հոգևոր կողմի պանծացումը: Խոնարհությունը կնոջ հանդեպ, սիրած կնոջ աստվածացումը: Համեմատություն հայրենների և միջնադարյան արևելյան /պարսկական/ քնարերգության հետ: Փիլիսոփայական քնարերգությունը: Արվեստի դերը: Աշխարհի արատները: Մարդը մարդու համար:

Երկրորդ բաժին

Թեմա առաջին: Հայ նոր գրականության առաջացման պայմանները: Անցումը միջնադարից նոր շրջան: Քաղաքական-հայրենասիրական մոտիվների ուժեղացումը գրականության մեջ: Կրոնական մտածողության վերջնական անցումը երկրորդ պլան:

Եվրոպական փորձի ազդեցությունը: Լուսավորականությունը գրականության մեջ: Սոցիալական մոտիվների կարևոր տեղը արձակում: Ռեալիստական վիպագրություն /Պոռչյան, Ադայան/:

Թեմա երկրորդ: Խաչատուր Աբովյան: Կյանքը, վերելքը Արարատ, ուսումը Դորպատում, բախումները հայ հոգևորականության հետ: Մանկավարժական գործունեությունը, նոր մեթոդների կիրառումը: Գրական ստեղծագործությունը: Պատմվածքները, բանաստեղծությունները: «Վերք Հայաստանի» վեպը: Վեպի առաջաբանը իբրև վեպի մեկնաբանության բանալի: Նոր լեզվի, նոր հերոսի խնդիրը: Գիրքը իբրև ժողովրդի դաստիարակության միջոց: Գլխավոր հերոսը՝ Ադասին, ժողովրդական կյանքի պատկերները: Սյուժեն: Ինչու՞ «Վերք»: Զինված դիմադրության խնդիրը: Վեպի հետագա ճակատագիրը: Նրա ազդեցությունը հայկական հոգևոր կյանքի վրա:

Թեմա երրորդ: Հայ ռեալիստական արձակը և դրամատուրգիան: Գաբրիել Սունդուկյան: Ալեքսանդր Շիրվանզադե: Ժամանակի սոցիալական բախումները ընտանեկան կյանքի համատեքստում: «Պեպոն» և «Պատվի համարը» իբրև հայ դրամատուրգիայի դասական գործեր: Շիրվանզադեի «Քառս» վեպը իբրև հայ դասական վեպի նմուշ: Սոցիալական բախումը: Սոցիալական արդարության խնդիրը: Պեպոյի մենախոսությունը: **Հակոբ Պարոնյան**՝ հայ երգիծաբանության վարպետը: «Պաղտասար աղբար» կատակերգությունը: Մարդը քաղքենիական հասարակության մեջ:

Թեմա չորրորդ: Հայկական ռոմանտիզմի առանձնահատկությունները. քաղաքական ռոմանտիզմ: **Ռոմանտիկական բանաստեղծություն: Մկրտիչ Պեշիկթաշյան, Պետրոս Դուրյան:** Հայրենասիրական զգացմունքները: Նոր գրականության առաջին սիրային բանաստեղծությունները: Հայաստանի ազատագրության թեման իբրև **Բաֆֆու** ստեղծագործության կենտրոնական թեման: Ծրագրային վեպերը /«Շեյխ Ջալալեդդին», «Կայծերը», «Խենթը»/: «Սամվելը»: Մարդ և Հայրենիք: Ռոմանտիկական վիպագրության սկզբունքները: **Մուրացան:** Մուրացանի ստեղծագործությունը և հայկական ռոմանտիզմը: «Գևորգ Մարգարետունի» վեպը: Անհատի և ընտանիքի խնդիրը վեպում: Վեպը և պատմությունը

Թեմա հինգերորդ: Հայ գրականության զարգացման նոր շրջանը: Հովհաննես Հովհաննիսյան: Հովհաննես Թումանյան: Ժողովրդական կյանքի արտացոլման խնդիրը պոեզիայում: «Անուշ» պոեմը: Բանահյուսության արժեքը: Մարդը իբրև Թումանյանի ստեղծագործության գլխավոր խնդիրը: «Թմկաբերդի առումը» պոեմը: Կյանքի և մահվան հարաբերությունը: Քառյակները: Բանաստեղծությունները: Հեքիաթները: Ի՞նչ է երջանկությունը: «Ոսկի քաղաք» հեքիաթը: Մարդկային հիմարությունը: «Բարեկենդանը» և այլ գործեր: Պատմվածքները: Հրապարակախոսությունը:

Թեմա վեցերորդ: Ավետիք Իսահակյան: Նրա տեղը հայ նոր քնարերգության մեջ: Նրա ռոմանտիզմի առանձնահատկությունները: Անհատի նշանակությունը նրա աշխարհընկալման մեջ: Բանաստեղծությունները: Աբու Լալա Մահարի պոեմը: Փիլիսոփայական երկերը: Արձակը:

Թեմա յոթերորդ: Արևմտահայ գրականության զարգացման առանձնահատկությունները, արևելահայ և արևմտահայ գրականությունների ընդհանրությունները և տարբերությունները: Արձակը, պոեզիան, դրամատուրգիան: **Լևոն Շանթ:** Շանթը իբրև յուրահատուկ կամուրջ արևելահայ և արևմտահայ գրականությունների միջև: Արձակը և

պոեզիան: Դրամատուրգիան: Հին աստվածներ պիեսը: **Երվանդ Օսյան:** Օսյանը իբրև հայ երգիծաբանության մեծագույն դեմքերից մեկը: Նրա կենցաղային երգիծանքը: Սոցիալական երգիծանքը: Վաճառականի մը նամակները: Վեպերը: Քաղաքական երգիծանքը: Հեղափոխության մակաբույծները: Ընկեր Փանջունի վեպը:

Թեմա ութերորդ: Վահան Տերյան: Արևելահայ բանաստեղծության զարգացման նոր փուլը: Տերյանի պոեզիայի առանձնահատկությունները և դրանց կապը ռուսական և եվրոպական գրականությունների հետ: Նոր քնարական հերոսը: Խորհրդապաշտության տարրերը: Աշնան և մահվան պատկերները: Բանաստեղծական շարքերը՝ Մթնշաղի անուրջները, Գիշեր և հուշեր, Ոսկի հեքիաթ և այլն: Տերյանը և հայրենիքը: Երկիր Նաիրի շարքը, շարքի ինքնատիպությունը, տարբերությունները հայրենասիրության ավանդական ընկալումներից: Տերյանի բանաստեղծական խոսքը:

Թեմա իններորդ: Միամանթո: Նրա բանաստեղծության տեղը հայ բանաստեղծության մեջ: Հերոսականության, արյունոտ լուրերի և հայրենի հրավերի թեմաները: Պոետիկայի առանձնահատկությունները: **Դանիել Վարուժան:** Եվրոպական կերպարվեստի ազդեցությունը նրա պոեզիայի վրա, գեղեցկության պաշտամունքը: Հեթանոսականության արմատները և պատճառները, հակասական վերաբերմունքը քրիստոնեության հանդեպ: Հացին երգը: **Միսաք Մեծարենց:** Բնության զգացողությունը: Վերաբերմունքը մարդու հանդեպ: Դատապարտված մարդու կենսասիրությունը:

Երրորդ բաժին

Թեմա տասներորդ: Հայաստանը Համաշխարհային պատերազմից հետո: Ցեղասպանությունը, Արևմտյան Հայաստանի վերացումը: Առաջին և Երկրորդ հանրապետությունների ստեղծումը, հայության գիտակցության մեջ կատարված փոփոխությունները և դրանց արտացոլումը գրականության մեջ:

Թեմա տասնմեկերորդ: Եղիշե Չարենց: Ժամանակը, գրական միջավայրը: Առաջին շրջանի քնարերգությունը: Հայաստանի պատմությունն ու ճակատագիրը: Հեղափոխությունը: Երրորդ շրջան: Նոր մարդը, երազանքը, ապագան: Վերջին տարիները, բախումները կուսակցական և պետական մարմինների հետ, հետապնդումները: Գրական որոնումների շրջագիծը:

Թեմա տասներկուերորդ: Դերենիկ Դեմիրճյան: Դեմիրճյանը իբրև կամուրջ նոր և նորագույն շրջանների միջև: Նախահեղափոխական շրջանը, պիեսները և պատմվածքները, հրապարակախոսությունը: Քաջ Նազար կատակերգությունը: Վարդանանք վեպը և հայ ժողովրդի պատմության փիլիսոփայությունը: **Ստեփան Ջորյան:** Հայ պատմվածքը և Ջորյանի տեղը: Երեք ժողովածուները: Մարդու հոգեբանությունը, պատկերման խորությունը: պատումի հստակությունն ու ճշգրտությունը իբրև Ջորյանի արվեստի տարրեր: Վեպերը: Պապ թագավորը և մյուս պատմական վեպերը, հայ ժողովրդի պատմության զորյանական ընկալումը: **Ակսել Բակունց:** Նոր սերնդի գրականությունը: Բակունցը իբրև պատմվածքի վարպետ, նրա առնչությունները Թումանյանի հետ: Գյուղի բակունցյան պատկերը, հասարակ մարդու նրա ընկալումը: Վեպերը: արվեստի մի քանի առանձնահատկություններ:

Թեմա տասներեքերորդ: Հայ նորագույն գրականության հետագա զարգացումը: Գուրգեն Մահարի: Կենսագրության առանձնահատկությունները: Քնարական սկիզբը:

Ինքնակենսագրական եռագրությունը: Աքսորը և Ծաղկած փշալարերը: Այրվող այգեստաններ վեպը **Նաիրի Չարյան**: Չարյանն իբրև գրողների նոր սերնդի ներկայացուցիչ, նրա տարուբերումները ժամանակի քաղաքական համատեքստում: Քնարերգությունը: Արա Գեղեցիկ ողբերգությունը: Արձակը:

Հովհաննես Շիրազ: Հայ պոեզիան նախապատերազմյան տարիներին: Բռնությունների թողած ծանր հետքերը և բանաստեղծության նոր կյանքը: Շիրազի քնարերգությունը: Բնությունը, Հայաստանը, սերը: Պատերազմի տարիները: Շիրազի համազգային համբավը, դրա բովանդակությունը:

Թեմա տասնչորսերորդ: Բանաստեղծների պատերազմական սերունդը: Համո Սահյան: Նրա քնարական հերոսի ինքնատիպությունը: Դժգոհությունն աշխարհից և կարոտը բնության ու մանկության հանդեպ: **Սիլվա Կապուտիկյան**: Քնարերգության երկու ուժեղ հոսանքները՝ կնոջ դրաման և հայրենիքի երգը: Հրապարակախոսական-ուղեգրական արձակը: **Պարույր Սևակ**: Մտածողության առանձնահատկությունները: Քնարական լեզվի նորոգման միտումը: Նոր քնարական հերոսը: Հրապարակախոսական տարրը նրա քնարերգության մեջ: Անլռելի զանգակատուն պոեմը, պոեմները, ազգային ճակատագրի ըմբռնումը:

Թեմա տասնհինգերորդ: Ետպատերազմյան արձակը: Վաթսունական թվականների քաղաքական վերափոխումները և արձակը: Արձակի զարգացման նոր փուլը: Նոր թեմաներ, նոր հոգեբանություն, նոր պոետիկա: **Հրանտ Մաթևոսյանի արձակը**: Պատումի նոր որակը, դրա ներքին վերակառուցումը: Գյողական կյանքի ոչ-հովվերգական բնույթը, տառապող մարդը /պատմվածքները, Աշնան արևը/:

Թեմա տասնվեցերորդ: Վաթսունականների պոեզիան: Ռազմիկ Դավոյան: Հովհաննես Գրիգորյան:

Թեմա տասնյոթերորդ: Ութսունականների վերջի և անկախության շրջանի գրականությունը: Լևոն Խեչոյանի արձակը: Գուրգեն Խանջյան: Պոեզիան:

2.3.4 Краткое содержание семинарских/практических занятий и лабораторного практикума

2.4. Материально-техническое обеспечение дисциплины

2.5. Распределение весов по модуля и формам контроля

Формы контролей	Весы форм текущих контролей в результирующих оценках текущих контролей	Весы форм промежуточных контролей в оценках промежуточных контролей	Весы оценок промежуточных контролей и результирующих оценок текущих контролей в итоговых оценках промежуточных контролей	Весы итоговых оценок промежуточных контролей в результирующей оценке промежуточ	Весы результирующей оценки промежуточных контролей и оценки итогового контроля в результирующей
-----------------	--	---	--	---	---

Вид учебной работы/контроля										ных контролей	оценке итогового контроля
	M1 ¹	M2	M3	M1	M2	M3	M1	M2	M3		
Контрольная работа											
Тест											
Курсовая работа											
Лабораторные работы											
Письменные домашние задания											
Реферат											
Эссе											
Другие формы (Указать)											
Другие формы (Указать)											
Весы результирующих оценок текущих контролей в итоговых оценках промежуточных контролей											
Весы оценок промежуточных контролей в итоговых оценках промежуточных контролей											
Вес итоговой оценки 1-го промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей											
Вес итоговой оценки 2-го промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей											
Вес итоговой оценки 3-го промежуточного контроля в результирующей оценке промежуточных контролей											
Вес результирующей оценки промежуточных контролей в результирующей оценке итогового контроля											
Экзамен/зачет (оценка итогового контроля)											(Экзамен/Зачет)
	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$	$\Sigma = 1$

3. Теоретический блок

3.1. Материалы по теоретической части курса

3.1.1. Учебник(и)

3.1.2. Учебное(ые) пособие(я)

Մ. Աբեղյան, Հայոց հին գրականության պատմություն

Մ. Աբեղյան, Հայ վիպական բանահյուսություն

Ա. Եղիազարյան, Սասնա ծռեր էպոսի պոետիկան

Հայ նոր գրականության պատմություն

Էդ. Ջրբաշյան, Հովհաննես Թումանյան

Հր. Թամրազյան, Եղիշե Չարենց

¹ Учебный Модуль

Ա. Եղիազարյան, 20-րդ դարի հայ գրականություն

Ա. Եղիազարյան, Հայոց նորագույն գրականության պատմության ուրվագիծ

3.1.3. Кратки конспект лекций (краткие аннотации по каждой теме)

Տե՛ս 2.3.3

3.1.4. Электронные материалы (электронные учебники, учебные пособия, краткие конспекты лекций, презентации РРТ и т.п.)

3.2. Глоссарий/терминологический словарь

4. Практический блок

4.1. Планы практических и семинарских занятий

Մեմինարներ՝ Հայկական միջնադարյան էպոսի առանձնահատկությունները, Մարդը Հովհաննես Թումանյանի ստեղծագործության մեջ, Չարենցը և հայրենիքը:

Էսսեներ՝ Մարդու զարթոնող ինքնագիտակցությունը Նարեկացու ստեղծագործության մեջ, Թումանյանի «Թմկաբերդի առումը» պոեմը, Մարդու մենակության դրաման Չարենցի քնարերգության մեջ:

4.2. Планы лабораторных работ и практикумов

4.3. Материалы по практической части курса

4.3.1. Учебно-методические пособия

4.3.2. Учебные справочники

4.3.3. Задачники (практикумы)

4.3.4. Хрестоматии

4.3.5. Наглядно-иллюстративные материалы

4.3.6. Др.

5. Материалы по оценке и контролю знаний

5.1. Вопросы и задания для самостоятельной работы студентов

5.2. Тематика курсовых работ, рефератов, эссе и других форм самостоятельных работ

5.3. Образцы вариантов контрольных работ, тестов и/или других форм текущих и промежуточных контролей

5.4. Перечень экзаменационных вопросов

ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

Հայ-ռուսական (սլավոնական) համալսարան

1. Հայ գրերի ստեղծումը և հայ գրականության սկզբնավորումը:

2. V դարի հայ մատենագրությունը: Մովսես Խորենացի:

3. Փավստոս Բուզանդի «Պատմությունը»:

4. Եղիշեի «Վարդանի և հայոց պատերազմի մասին» գիրքը:

5. «Մասնա ծոեր» էպոսը, ստեղծման ժամանակը, սյուժեն:

6. Էպոսի գլխավոր հերոսները:

7. Էպոսի բացասական հերոսները:

8. Գրիգոր Նարեկացու «Մատյան ողբերգության» երկը: Մարդու կատարելության երազը:

9. «Մատյան ողբերգության»-ի գեղարվեստական առանձնահատկությունները:

10. Սիրային քնարերգության առաջացումն ու զարգացումը: Հայրենները:

11. Սայաթ-Նովայի ստեղծագործությունը:
12. Հայոց նոր գրականության ձևավորումը: Խաչատուր Աբովյանի “Վերք Հայաստանի” վեպը:
13. “Վերք Հայաստանիի” առաջաբանը:
14. “Վերք Հայաստանիի” պոեմն և գեղարվեստական առանձնահատկությունները:
15. Միքայել Նալբանդյանի ստեղծագործությունը:
16. Ռաֆայել Պատկանյանի ստեղծագործությունը:
17. Ռեալիզմի գրական հոսանքը: Գաբրիել Սունդուկյանի ստեղծագործությունը:
18. Պերճ Պռոշյանի “Հացի խնդիր” վեպը:
19. Ռոմանտիզմը հայ գրականության մեջ: Բաֆֆու “Մամվել” վեպը:
20. Մուրացանի “Գևորգ Մարգալեստունի” վեպը:
21. Շիրվանզադեի “Քառս” վեպը:
22. Շիրվանզադեի “Պատվի համար” դրաման:
23. Հակոբ Պարոնյանի ստեղծագործությունը: “Մեծապատիվ մուրացկաններ” վիպակը:
24. Պարոնյանի “Պաղտասար աղբար” կատակերգությունը:
25. Նար-Դոսի վեպերը:
26. Հովհաննես Թումանյանի ստեղծագործությունը: “Անուշ” պոեմը:
27. Թումանյանի “Թմկաբերդի առումը” պոեմը:
28. Թումանյանի հեքիաթները: “Քաջ Նազար”:
29. Թումանյանի բալլադները: “Փարվանա”:
30. Ավետիք Իսահակյանի քնարերգությունը:
31. Իսահակյանի “Աբու- Լալա Մահարի” պոեմը:
32. Լևոն Շանթի “Հին աստվածներ” պիեսը:
33. Երվանդ Օտյանի երգիծանքը: “Ընկեր Փանջունի” վեպը:
34. Վահան Տերյանի ստեղծագործությունը:
35. Դանիել Վարուժանի ստեղծագործությունը:
36. Միսաք Մեծարենցի ստեղծագործությունը:
37. Հայոց նորագույն գրականության ձևավորումը: Եղիշե Չարենցի ստեղծագործությունը:
38. Եղիշե Չարենցի քնարերգությունը:
39. Չարենցի “Խմբապետ Շավարշ” պոեմը:
40. Չարենցի “Գիրք ճանապարհիի” պոեմները:
41. Դերենիկ Դեմիրճյանի “Քաջ Նազար” կատակերգությունը:
42. Դեմիրճյանի “Վարդանանք” վեպը:
43. Ստեփան Զորյանի պատմվածքները:
44. Ակսել Բակունցի ստեղծագործությունը:
45. Գուրգեն Մահարու “Այրվող այգեստաններ” վեպը:
46. Նաիրի Չարյանի “Արա Գեղեցիկ” ողբերգությունը:
47. Պարույր Սևակի ստեղծագործությունը:
48. Համո Մահյանի պոեզիան:

49. Միլվա Կապուտիկյանի պոեզիան:

50. Հրանտ Մաթևոսյանի ստեղծագործությունը:

5.5. Образцы экзаменационных билетов

1. Մեսրոպ Մաշտոց: Հայ գրերի ստեղծումը և հայ գրականության սկզբնավորումը:
2. Սունդուկյանի «Պեպո» կատակերգությունը:
3. Եղիշե Չարենցի կյանքը և ստեղծագործությունը:

Հայոց լեզվի և հայ գրականության ամբիոնի վարիչ՝

Ա. Եղիազարյան

1. Մովսես Խորենացու «Հայոց պատմությունը»: Նրա առանձնահատկությունները:
2. Ռաֆայել Պատկանյանի պոեզիան:
3. Եղիշե Չարենցի «Խմբապետ Շավարշ» պոեմը:

Հայոց լեզվի և հայ գրականության ամբիոնի վարիչ՝

Ա. Եղիազարյան

5.6. Образцы экзаменационных практических заданий*

5.7. Банк тестовых заданий для самоконтроля*

5.8. Методики решения и ответы к образцам тестовых заданий*

6. Методический блок

6.1. Методика преподавания, обоснование выбора данной методики

Ինտերակտիվ դասախոսություններ, սեմինարներ, էսսեներ

6.2. Методические рекомендации для студентов

6.2.1. Методические указания по организации самостоятельной работы студентов при изучении конкретной дисциплины

6.2.2. Методические указания по подготовке к семинарским, практическим или лабораторным занятиям

6.2.3. Методические рекомендации по написанию самостоятельных работ, в том числе курсовых работ, рефератов, эссе и др.

Формат УМКД

При составлении УМКД необходимо соблюдать нижеприведенные требования к формату документа:

1. Параметры страниц (Page setup) должны быть:
  - a. Поля страниц (Margins)
    - i. Верхнее – 2 см или 0.79”,
    - ii. Левое - 2 см или 0.79”,
    - iii. Правое – 2 см или 0.79”,
    - iv. Нижнее – 2 см или 0.79”.
  - b. Размер бумаги (Page size) – А 4.
2. Шрифт текста (Fonts) должен быть Times New Roman, размер – 12, Unicode.
3. Междустрочные расстояния (Абзац текста (Paragraph)) должны быть полусторонние.
4. Шрифт заголовков разделов должен быть Times New Roman, размер 12, Unicode, полужирный (Bold), подчеркнутый (Underlined).
5. Шрифт заголовков подразделов должен быть Times New Roman, размер 12, Unicode, полужирный (Bold).
6. Цифры в таблицах должны быть заполнены с правой стороны Font 12, Bold, Times New Roman, Unicode.
7. Тексты в таблицах должны быть заполнены с левой стороны, Font 12, Times New Roman, Unicode.
8. Заголовки в таблицах должны быть заполнены с центра, Font 12 (для таблицы 4 – Font 10, для таблицы 5.1 – Font 11), Bold, Times New Roman, Unicode.